

Zkušenosti z projektu Bikebook

Petr Cvengroš, 27.6.2010

petr.cven@volny.cz

Mnoho důležitých poznatků k projektům již bylo popsána ve zkušenostech našich předchůdců, budu tedy stručný a zaměřím se na zkušenosti, které jsou specifické pro náš projekt.

Výběr projektu Na začátku máte několik možností jak splnit předmět jménem softwarový projekt. Můžete se přihlásit na projekty, které vypisují přímo vedoucí, zvolit nějaký komerční projekt a nebo si vymyslet vlastní téma, přemluvit pár kolegů a najít si vedoucího. Každý přístup má své výhody a nevýhody, já zvolil poslední možnost. Jednoznačnou výhodou tohoto přístupu je, že nemusíte řešit rozpory mezi vaší představou, představou vedoucího z fakulty, případně ještě zadavatele projektu. Na druhou stranu je poměrně těžké sehnat kvalitní členy týmu. Na nějaká výběrová řízení to rozhodně není, my jsme byli rádi, když se nám vůbec někdo přihlásil.

Organizace Z mého pohledu bylo největší výzvou koordinace mezi členy týmu: uhlídat aby každý něco dělal, dělal to dle představ, dva lidi nedělali totéž apod. Své si ale určitě užili i ostatní: zadání bylo někdy mlhavé, občas se v průběhu práce ukázalo, že původní idea není to pravé, často bylo potřeba doladovat přesnou podobu až v průběhu implementace.

U projektu jako je náš nebylo možné pracovat společně - každý je zvyklý pracovat v jinou denní dobu, dojezdy na společné místo zabírají hodně času, nehledě na to, že jsme neměli k dispozici vhodné místo pro skupinovou práci. Každý tedy pracoval na projektu samostatně, komunikace probíhala přes mailovou konferenci, případně individuálně přes chat. Schůzky se konaly jednou za týden, ve finiši projektu se nám osvědčilo poslat v půlce týdne anketní mail (kdo na čem pracuje, jak je na tom, jaké řeší problémy). Nutností je issue tracking systém (v našem případě *Trac*). Udržet si přehled o tom, kdo na čem pracuje, jak mu to jde a na čem bude pracovat potom, by bylo bez něj velmi obtížné.

Komponenty třetích stran Technické záležitosti jsou další výzvou v každém projektu. Dejte si pozor na používání komponent třetích stran, obzvláště takových, které oplývají magickými funkcionalitami a nemají skoro žádnou dokumentaci. Toto je těžké, protože takových je mezi open source většina. Alespoň si ale před rozhodnutím jakou komponentu

zvolit vyzkoušejte její funkčnost i na netriviálních případech. Každý následný problém je sice řešitelný, ale stojí značné množství času, které navíc není na projektu vidět, protože jste se “jen” snažili rozchodit software, který jste nepsali.

Nástroje Dokumentaci jsme psali v angličtině, u většiny reálných projektů je to jediná možná volba, na psaní dokumentace se navíc mohou podílet i kolegové, pro něž čeština není mateřským jazykem. Používali jsme L^AT_EX, dokumenty v něm vytvořené dobře vypadají a mergeování textů je snadné. Pro webové projekty můžeme doporučit framework *Django*, je poměrně rychlý, píše se v něm snadno, je pro něj k dispozici mnoho různých komponent a sám vede k rozumnému rozdělení aplikace na vrstvy a moduly.

Podpora školy Naše zkušenosti se serverem Urtax by vydaly na samostatný článek, zde jen stručně. Zpočátku funguje vše výborně. Založení účtu, rozchození SVN a Tracu je záležitost několika málo hodin, admin je ochotný, reaguje pohotově. Když ale začnete chtít něco specifitějšího, jako třeba rozjetí testovacího prostředí, narazíte. Admin už najednou nepíše, vytváří důvody proč to či ono nejde a nedočkáte se ani za několik týdnů. Pokud navíc budete mít smůlu a bude nějaký problém se serverem, dozvíte se takové lahůdky jako třeba, že admin se na Malé Straně vůbec nevyskytuje a mailem nekomunikuje ani s Ulitou, jíž server patří. V tomto kontextu potom ani příliš nepřekvapí, že data na serveru nikdo nezálahuje a vůle se jejich záchranou nějak zabývat je nulová. Tedy pokud máte možnost využít jiný server, učiňte tak. K našemu velkému štěstí kolega z týmu tuto možnost měl, jinak bychom takřka určitě neodevzdávali včas. V každém případě, ať máte svá data kdekoliv, pravidelně zálohujte. To že máte diskové pole opravdu nemusí znamenat, že data přežijí výpadek jednoho disku.

Celkově je podpora školy dosti chabá. Mimo již zmíněnou absenci rozumného serveru nefungují ani základní administrativní operace. Pokud byste čekali, že poté, co projekt odevzdáte, se oponent dozví, že si ho má vyzvednout, čekali byste marně, nedozví. Tedy dokud mu nepošlete sami mail. Rozhodně také doporučuji se jít podívat na obhajobu, abyste věděli, co vás pak bude čekat.

Závěr, námět a poděkování Přes všechny zmíněné problémy se domnívám, že softwarové projekty na MFF mají svůj smysl. Vyzkoušíte si kompletní vytvoření většího systému ve více lidech se vším, co k tomu patří. A ve většině případů vytvoříte systém, ze kterého budete mít radost a který se pak bude reálně používat.

Zkušenosti projektů jsou jistě cenným zdrojem informací pro všechny, kteří mají projekt před sebou. Určitě by ale bylo zajímavé uspořádat nějaké neformální setkání těch, kteří mají projekt za sebou a těch, kteří na něm pracují, případně je to ještě čeká.

Na závěr bych rád poděkoval vedoucímu projektu, panu Kopeckému. I když jsme mnoho věcí dělali na poslední chvíli, reagoval vždy včas a jeho připomínky byly velmi přínosné. Dále děkuji kolegům v týmu za odvalu investovat svůj čas do bikebooku a vůli v projektu pokračovat, aby se dostal k reálnému nasazení a neskončil v šuplíku jako mnoho projektů před námi.